

Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta 17.3.2022 § 15

Maa-aineslupa (MAL 4§) / Pasi Ihalainen / Rajapuron multa-alue (297-449-17-48)

Luvan hakija ja toiminnanharjoittaja

Pasi Ihalainen
Lehostenlampi 21
71160 Riistavesi
Puhelin 0400 798 394
Sähköposti pasi.ihalainen70(at)gmail.com
Y-tunnus: 1443607-5

Toiminta ja sen sijainti

Mullan ottaminen
Sijainti: Kuopion kaupunki, Riistavesi
Kiinteistötunnus: 297-449-17-48
Koordinaatit (ETRS-TM35FIN): N: 6980277, E: 562017

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (KYHL 64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Asian vireille tulo

Lupahakemus on tullut vireille 24.1.2022.

Toimintaa koskevat muut luvat ja sopimukset

-

Alueen kaavoitustilanne, maankäyttö ja ympäristövaikutuksille herkäät kohteet

Alue on oikeusvaikutteisen osayleiskaavan mukaista maa- ja metsätalousaluetta (M). Lähin yksittäinen asuinrakennus sijaitsee ottamisalueen länsipuolella noin 220 metrin etäisyydellä ottamisalueen rajasta. Ottamisalue ei sijaitse pohjavesialueella eikä sen läheisyydessä ole luonnonsuojelualueita.

Alueen luonnonolosuhteet

Rajapuron multa-alue ja sen lähiympäristö on nykytilanteessa maa- ja metsätalouskäytössä. Multa-alueen ottamisalue sijoittuu osittain Hovinsuon alueelle (lounaisosa), joka on puustoista suota. Hovinsuolta vesi virtaa osittain ottamisalueen läpi ja osittain ottamisalueen pohjoisreunalla Likapuroa pitkin alueen luoteispuolelle Likalahteen. Maastokarttatarkastelun perusteella Hovinsuon alue ottamisalueen pohjois-itäpuolella on pääsääntöisesti lehtimetsää. Ottamisalueen osalta kuitenkin on jo puusto kaadettu, joten alueesta on muodostunut hakkuuaukea. Ottamisalueen eteläpuoleiset alueet ovat havumetsää, jossa on myös havaittavissa avokalliota. Suunnittelualueeseen sisältyvä ottamisalueen lounais-länsipuoli on suurelta osin peltoa, jonka läpi myös edellä mainittu Likapuro kulkee.

Kuvaus toiminnasta

Yleiskuvaus

Lupahakemuksen mukainen toiminta on maa-ainesten, mullan ottaminen.

Tiedot ottamisalueesta

Ottamisalueen koko: 2,0 ha
Ottoalueen (kaivualue) koko: 1,50 ha
Alin ottotaso: + 90,0 m (N2000)
Maa-ainesten ottamissyvyys: 4 m

Otettava maa-aineksen määrä, laatu ja ottamisaika

Multa 50 000 m³ltr
Ottamisaika 10 vuotta

Maa-aineksen ottaminen

Maa-aines nostetaan kasalle varastointialueelle, jossa aineksen annetaan kuivua. Aineksen seulontaa tai mullan valmistusta ei tehdä Rajapuron multa-alueella. Kun aines on alueella tarpeeksi kuivunut, maa-aines toimitetaan toiselle maa-ainosaluueelle, jossa mullan valmistus tapahtuu. Hakemuksessa ei ole esitetty työskentelyaikoja.

Kuljetukset

Lastaus- ja kuljetustoiminta painottuu kesäajalle, jolloin alueelta kuljetetaan kuivunutta mullan raaka-ainetta toiselle maa-ainosaluueelle mullan valmistusta varten. Hakemuksessa ei ole esitetty kuljetusaikoja.

Jälkihoitotoimenpiteet

Ottamistoiminnan seurauksena alueesta muodostuu kosteikko. Mullan raaka-aineksi kelpaamaton aines käytetään saarekkeina ja saarina alueella, jotta ympäristöstä tulee vaihteleva ja soveltuva kosteikoilla viihtyvälle eläimille ja kasveille.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Poltto- ja voiteluaineita ei varastoida alueella muutoin kuin työkoneiden säiliöissä. Toiminnasta aiheutuvia riskejä estetään asianmukaisella suunnittelulla ja tekniikalla. Poikkeustilanteissa työkoneet pysäytetään vian määrittämistä ja korjaamista varten. Mikäli kyseessä on jonkin nestemäisen aineen vuoto, aloitetaan torjuntatoimet välittömästi. Lisävuoto estetään ja vuotanut aine imeytetään imeytysmattoon tai muuhun imeytysmateriaaliin, jota alueelle on varattu onnettomuustilanteita varten riittävä määrä. Mahdollisesti pilaantunut maa-aines poistetaan ja toimitetaan likaantuneen imeytysaineen kanssa lähimmälle pilaantuneen maan vastaanottoasemalle asianmukaisesti käsiteltäväksi.

Alueella tapahtuvista onnettomuuksista ilmoitetaan lupaa valvovalle viranomaiselle. Onnettomuuden laajuudesta riippuen tehdään tarvittaessa ilmoitus myös Pohjois-Savon pelastuslaitokselle ja Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Toiminnan ympäristövaikutukset

Vaikutukset ilmanlaatuun

Maa-ainesten oton ja käsittelyn merkittävin ilmaan kohdistuva päästö on pöly. Pölyvaikutukset rajoittuvat tyypillisesti ottamisalueen läheisyyteen.

Vaikutukset melutasoihin alueella

Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan ympäristöön ottoalueen ulkopuolelle merkittävää meluhaittaa.

Tärinän vaikutukset

Maa-ainesten käsittelytoiminnot, työmaaliikenne ja kuljetukset eivät aiheuta merkittävää ottamisalueen ympäristöön leviävää tärinää.

Vesistövaikutukset

Ottamistoiminnalla voi olla suota kuivattava vaikutus. Hovinsuon alueella on suunniteltu peltoviljelyyn, jolloin alueen kuivuminen nähdään positiivisena vaikutuksena. Tarvittaessa suon vesitalouteen voidaan kuitenkin vaikuttaa esimerkiksi patoamalla savipitoista maa-ainesta ottamisalueen rajalle. Ottamisalueelta vedet virtaavat Likapuroa pitkin Likapuronlahteen. Likapuroon on muodostunut luontainen laskeutusallas, jota on mahdollista laajentaa, jotta kiintoainesta ei kulkeudu alueelta. Virtausta on mahdollista tarvittaessa säädellä esim. puroon rakennettavalla settipadolla.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Riskin maaperälle ja pohjavedelle voivat aiheuttaa poltto- ja voiteluainepäästöt työkoneista tai kuljetuskalustosta. Riskejä voidaan ehkäistä asianmukaisella työkoneiden ja kuljetuskaluston kunnossapidolla sekä poltto- ja voiteluaineiden käsittelyllä ja varastoinnilla.

Vaikutukset luontoon, maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Toiminta sijoittuu suopohjaiselle alueelle, mistä puusto on poistettu. Maa-aineksen oton vaikutukset ovat lähinnä lähimaisemakuvaan ja ottamisalueeseen liittyviä ja ovat vaikutuksiltaan vähäisiä. Ottamistoiminnan myötä syntyvä vesiallas monipuolistaa maisemakuvaa ja vii-meistelytöiden jälkeen se sulautuu saumattomasti lähimaisemaan. Toiminnan vaikutusalueella ei ole luonnonsuojelualueita tai muita suojeltuja kohteita, joihin toiminnalla olisi vaikutusta.

Toiminnalla ei ole vaikutusta rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviin kohteisiin tai muinaismuistoihin, sillä sellaisia ei sijaitse ottoalueella tai sen lähiympäristössä.

Vaikutukset elinoloihin ja viihtyvyyteen

Yleisesti elinoloihin ja viihtyvyyteen vaikuttavista tekijöistä merkittävimmäksi voidaan arvioida maa-ainesten käsittelyn meluvaikutukset. Vaikutukset ovat havaittavissa lähinnä toiminta-alueella ja sen välitömässä läheisyydessä. Vaikutukset heikkenevät nopeasti toiminta-alueelta kauemmaksi mentäessä.

Lupahakemuksen käsittely

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Kuopion kaupungin sähköisellä ilmoitus-taululla ja asiakirjat ovat olleet nähtävillä Kuopion kaupungin verkko-sivuilla 26.1. – 7.3.2022. Lisäksi asian vireilläolosta on tiedotettu naapureita 25.1.2022 päivättyllä kirjeellä.

Pyydetty lausunnot

Hakemuksesta ei ole pyydetty lausuntoa.

Muistutukset

Hakemuksesta ei jätetty mielipiteitä tai muistutuksia.

Hakijan kuuleminen

-

Tarkastukset

Alueella on tehty tarkastus 12.10.2022.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan ratkaisu

Ympäristö- ja rakennuslautakunta myöntää Pasi Ihalaiselle maa-ainestain 4 a §:n mukaisen luvan mullan ottamiseen kiinteistöltä 297-449-17-48.

Sen lisäksi, mitä lupahakemusasiakirjoissa on esitetty, toiminnassa tulee noudattaa seuraavia lupamääräyksiä:

Toimintaa koskevat yleiset määräykset

1. Lupa oikeuttaa maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelmaan rajatulta alueelta enintään 50 000 m³ktr.
2. Alin ottotaso on + 90,00 m (N2000).
3. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen rajat ja alin ottotaso ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan.
4. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä alkukatselmuks, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat.

Perustelut: Määräykset ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Alkukatselmuks on tarpeen pitää, jotta varmistutaan, että toiminnanharjoittaja on selvillä luvan määräyksistä ja määräysten mukaiset toimet on tehty ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottamisalueen merkintävaatimuksen tarkoituksena on varmistaa, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Lisäksi se helpottaa ottamistoiminnan valvontaa ja seurantaa.

5. Mikäli luvan saaja siirtää oikeuden maa-ainesten ottamiseen toiselle, vastaa luvan saaja edelleen lupamääräysten noudattamisesta, ellei lupaviranomainen eri hakemuksesta vapauta häntä vastuusta.

Perustelut: Määräys on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi.

Päästöt ilmaan ja meluntorjunta

6. Maa-ainesten varastointi ja käsittely sekä alueet, joilla työkonet ja kuljetuskalusto liikkuvat tulee hoitaa niin, että pölyäminen estyy. Alueita on tarvittaessa kasteltava.

Perustelu: Maa-ainesten varastoinnista ja käsittelystä sekä työkonien ja ajoneuvojen liikkumisesta alueella voi erityisesti kuivina kausina aiheutua pölyämistä. Myös tällaisesta hajakuormituksesta aiheutuvia pölypäästöjä on torjuttava.

7. Toiminnasta ja toiminta-alueelle suuntautuvasta liikenteestä yhdessä alueen muiden toimintojen kanssa aiheutuva A-painotettu keskiäänitaso (Leq) ei saa ylittää VNp 993/1992 mukaisia raja-arvoja.

Maa-ainesten kaivua saa tehdä ma-pe 7.00-18.00. Valmiiden tuotteiden lastausta ja kuljetuksia saa tehdä ma-pe 6.00-21.00 ja vain poikkeuksellisista syistä viikonloppuisin. Viikonloppuisin tehtävistä kuljetuksista tulee ilmoittaa etukäteen Kuopion alueellisille ympäristönsuojelupalveluille.

Perustelu: Lupamääräyksessä on annettu raja-arvot melutasolle, joka toiminnasta yhdessä alueen muiden toimintojen kanssa saa aiheutua ilman, että se aiheuttaisi terveyshaittaa ympäröivälle asutukselle tai loma-asutukselle.

Maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojaaminen

8. Alueelle ei saa tuoda muualta maa-aineksia ilman valvontaviranomaisen suostumusta.

Perustelu: Lupamääräys on tarpeen maaperän ja pohja- ja pintaveden pilaantumisen estämiseksi.

9. Työkoneiden tankkaus sekä tilapäiset huoltotyöt tulee tehdä siten, että maaperään ei joudu öljyä tai muita ympäristölle tai terveydelle vaarallisia kemikaaleja.

Perustelu: Usein suurimmat riskit sille, että maaperään joutuu öljyä, liittyvät polttoaineiden tankkauksiin ja työkoneiden huolto- paikkoihin.

10. Ottamisalueella ei sallita:

- nestemäisten polttoaineiden, öljytuotteiden tai ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointia
- koneiden ja laitteiden huoltoa
- kiinteän ja nestemäisen jätteen varastointia ja hautaamista

Perustelu: Määräyksellä varmistetaan, että vaarallisista jätteistä ja muista vaarallisista kemikaaleista ei aiheudu haittaa ympäristölle tai ihmisten terveydelle.

Kaivannaisjätteiden jätehuolto

11. Toiminnassa on noudatettava esitettyä kaivannaisjätteitä koskevaa jätehuoltosuunnitelmaa. Jätehuoltosuunnitelma on tarkistettava 5 vuoden välein, ensimmäisen kerran 31.3.2027. Tarkistettu suunnitelma tulee toimittaa Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille.

Perustelu: Kaivannaisjätteitä koskevassa jätehuoltosuunnitelmassa on sitovasti esitetty toiminnassa muodostuvien maiden käsittely. Suunnitelma on hyväksytty osana maa-aineslupahakemusta. Kaivannaisjätteiden käsittelylle ei ole tarpeen asettaa muita määräyksiä. Toimittaessa suunnitelman mukaisesti kaivannaisjätteistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Toiminnan tarkkailu, häiriö- ja onnettomuustilanteet

12. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainemäärät ja laatu lupaviranomaiselle NOTTO-tietojärjestelmään. Tiedot tulee ilmoittaa myös siinä tapauksessa, että kyseisenä vuonna ei ole ollut ottoa. Sähköinen ilmoituslomake löytyy osoitteesta <https://anon.ahtp.fi> kirjoittamalla hakukenttään "mal" (MAL 23§:n mukainen ilmoitus maa-aineksen otosta).

Perustelu: Määräys on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi.

13. Toiminta-alueelle tulee tehdä varautumissuunnitelma onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalta. Kaikkien alueella työskentelevien tulee perehtyä laadittuun suunnitelmaan. Suunnitelma tulee esittää valvovalle viranomaiselle ennen toiminnan aloittamista.

Öljyvahinkoja varten alueella on oltava riittävästi imeytysainetta sekä tiivispohjainen paikka, johon saastunut maa voidaan väliaikaisesti koota

Perustelu: Määräyksillä ehkäistään haitallisia ympäristövaikutuksia. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista.

Toiminnan muutokset, jälkihoitotyöt tai lopettaminen

14. Toiminnan pysyvästä lopettamisesta tai pitkäaikaisesta keskeytyksestä tai olennaisesta muuttamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille.

Perustelu: Määräys on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta.

15. Oton jälkeen alue on siistittävä niin, että sinne ei jää jätettä, romua tai muuta sinne kuulumatonta ainetta tai tavaraa. Kokonaisuudessaan jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä päättämispäivämäärään mennessä. Maisemointitöiden suorittamisesta tulee tehdä ilmoitus Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille lopputarkastuksen pitämiseksi.

Perustelu: Toiminnanharjoittaja on vastuussa ympäristövaikutuksista, niiden torjunnasta ja tarkkailusta myös toiminnan päätyttyä. Määräyksellä voidaan varmistua, että alueelle ei jää toiminnasta peräisin olevia jätteitä, eikä riskiä maaperän tai pohjaveden pilaantumiselle ole. Samalla varmistetaan, ettei toiminnasta ole aiheutunut maisemakuvan turmeltumista ja että maisemoitu ottamisalue sopeutuu luontevasti ympäröivään maisemaan

Vakuus

16. Lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi luvansaajan on toimitettava ennen toiminnan aloittamista 7 600 euron vakuus. Vakuuden on oltava voimassa 31.3.2033 saakka. Vakuus palautetaan, kun alue on saatettu lupamääräysten mukaiseen kuntoon ja tämä on todettu valvovan viranomaisen toimittamassa loppukatselmuksessa.

Perustelu: Vakuudella varmistetaan, että lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet tulee suoritettua.

Toiminnan aloittaminen

17. Toiminta voidaan aloittaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Perustelu: Lupa toiminnan aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta voidaan myöntää, koska alue on ennallistettavissa, mikäli lupa evätään tai sen ehtoja muutetaan.

Luvan myöntämisen edellytykset ja yleiset perustelut lupapäätökselle

Luontoselvityksen perusteella alueen luontoarvot ovat tavanomaiset, ottamisalueella ei ole metsä-, luonnonsuojelu- tai vesilain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä eikä muita luontokohteita. Näin ollen ottamisalueella ei voida katsoa olevan erikoisia luonnonesiintymiä eikä merkittäviä geologisen muodostuman tai kasvillisuuden luomia luonnon kauneusarvoja.

Ottamisalue ei kohoa ympäristöään korkeammalle, näin ollen ottamistoiminnalla ei ole merkitystä kaukomaisemassa. Maisemakuvan muutos tapahtuu ensisijaisesti peltoalueella tapahtuvana lähimaiseman muutoksena. Nykyiselläänkin puuttomalle alueelle kaivettava kosteikko muuttaa maisemakuvaa vain vähän. Alueelle syntyvä kosteikko avovesialueineen elävöittää peltomaisemaa. Näin ollen ottamistoiminta ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista.

Kaivettava kosteikkoalue tasaa alueen tulvahuippuja eikä siten vaikeuta ympäröivien peltoalueiden käyttöä. Kaivanto toimii laskeutusaltaana ja pidättää kiintoaineksia ennen vesien johtumista alapuoliseen ojaan ja edelleen Melaveteen. Ottamisalue ei sijaitse ympäristöhallinnon luokittelemalla pohjavesialueella, eikä sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnontilaisia lähteitä. Näin ollen huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa ei tapahdu.

Osayleiskaavassa ottamisaluetta koskee kaavamerkintä maa- ja metsätalousalue (M). Ottamistoiminnasta syntyvästä kaivannosta muodostuu laskeutusallas, mitä käytetään viljelysalueilta kerääntyvien vesien viivyttämisen. Näin ollen toiminta on osayleiskaavan mukaista.

Lupamääräyksen mukaisesti toimittaessa toiminnasta ei aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Luvan voimassaolo

Tämä päätös on voimassa **31.3.2032 saakka**.

Sovelletut oikeus- ja viranomaisohjeet

Maa-aineslaki 1, 3-7, 10-13 a, 16 b, 19-21, 23, 23 a §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 1-4, 6-9 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)
Kuopion kaupunki, maa-ainelupia ja maisematyölupia koskeva taksa (ympäristö- ja rakennuslautakunta 28.3.2019 § 28)

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 5 luku, 38 §, kohta 10
Kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasääntö 13a§, kohta 6

Maksut ja niiden määräytyminen

Tarkastusmaksuna peritään taksan mukaisesti 820 €.

Vuotuinen valvontamaksuna peritään voimassa olevan taksan mukaisesti.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.